

NORWEGIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
NORVÉGIEN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
NORUEGO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 3 May 2005 (morning)
Mardi 3 mai 2005 (matin)
Martes 3 de mayo de 2005 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- The Bokmål version is followed by the Nynorsk version.
- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Choose either the Bokmål version or the Nynorsk version.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- La version en Bokmål est suivie de la version en Nynorsk.
- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Choisissez ou la version en Bokmål ou la version en Nynorsk.
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- La versión en Bokmål es seguida por la versión en Nynorsk.
- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Elija la versión en Bokmål o la versión en Nynorsk.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

NORWEGIAN A1 – BOKMÅL VERSION
NORVÉGIEN A1 – VERSION EN BOKMÅL
NORUEGO A1 – VERSIÓN EN BOKMÅL

Skriv en kommentar til **en** av de følgende tekstene.

1. (a)

Et menneske kommer til verden, det vandrer rundt i en ham av støv, det lever og spreller og strir en tid, det trekkes med sykdom og urett og savn. Så dør det og går i glemme og blander sitt støv stille med jordens. *Markus* står det kanskje på brettet, hvad for en *Markus* var det?

- 5 Markus flyttet til havnen det året som “Fiskeren” støtte på Trondeøiholmen, om noen er god for å huske det. Folk var straks på det rene med at han var uhyre enfoldig, og da han satt i små kår, så de ham nokså kvikt over hodet. Nå, *Markus* var langt ifra noe lys, det skal være både sant og visst, men han mankerte ikke fornuft, han manglet ingenting på forstanden, så folk kunde heller passe sig selv. Naturlig, han var ikke som du og jeg, men vi er nu også sjelden kloke, han var ikke engang så pass som *Kristofer*, tolderen i frikirken hos *Marie*, som ingen vyrte for noen ting. Ja, om
- 10 det så var skomakeren, som *Gud* og hvermann trådte på, så følte han sig jo ovenpå der. *Markus*, sa han og blåste, jeg byr han ikke stol om han kommer inn, jeg lar han stå ved døren der. Hvad slags huser er det han har? Det er bryggerhuset til gamle *Regine*, som handlet der oldermann bor nu, jeg vilde ikke bo der for noe. Han gav enda nitti kroner for det, akkurat nitti så sant som jeg lever, og tolv kroner for stykket sitt. Og så rev han det ned med det samme og flyttet det op i kloven der
- 15 – hold på mig, jeg ler mig i hjel – og satte et lite bislag på, så det skulde se ut som et hus, ha ha ha hai! Og nu tror *Markus* han bor i et slott, nu leker han at han har hel gård, og stiller op gjerder og allting, å du søde grød for en narr –
- Vel, det var riktig med *Markus*’ huser, de så bedrøvelig små ut og vidnet ikke om velstand just. Men velstand er ikke alt her i verden, orden og flid er også verdier, for ikke å snakke om nøisomhet.
- 20 Det er bare at orden og flid er mindre aktet på jorden enn velstand, at nøisomhet knapt nok blir regnet som dyd, men mer som et armodens kjennetegn som ikke vel anstår sig riktige folk. Det skiller imellem simpelt og fint, det smaker av husmann gud bedre, av vadmél og sirup og stomp og sild. *Markus* gikk også mest i vadmél, som luktet potteblått¹ lang vei, og åt dertil dyktig med sirup og stomp, så også det hadde sin riktighet. Men sirup og stomp er også mat, om det enn ikke
- 25 er fin mat, og en hytte er også et hus, om det enn er et lite hus. Iallfall var *Markus* vel fornøid og angret ikke på handelen sin. Der stod huset hans innerst i kloven med rød klædning og grønsmalt dør og tok sig ut som en rose omtrent. Det hadde riktig pipe på taket og kjøkken og kammers, kom ikke der. Og foran lå her en hugget helle og dannet trappetrinn opp til svillen², en riktig vakker og fin stein som en kunde trampe av sig på. Naturlig, her var ikke rekkverk og den slags, men
- 30 hvad skulde det tjene til? *Markus* trengte ikke til støtte verken når han gikk ut eller inn, *Markus* hadde så gode ben som noen vel kunne ønske å ha. De var ikke møre på noe vis, de var ikke som på bestefar *Børre*, som slapp sig fra vegg til vegg nede i havnen og ikke var god for å stoppe av sig selv, når benene engang var kommet i gang. Han måtte først støte imot noen ting eller henge sig fast en plass – hvis ikke, gikk benene videre frem og bar ham i sjøen eller på varmen, akkurat som det traff sig til. Nei, *Markus* hadde en makeløs kropp, og selv om hodet var mindre godt, så
- 35 satt det iallfall på den riktige plassen og tok sig utmerket ut, der det satt. Øinene var milde og blå og hadde et uforstyrrelig blikk, og skjegget gikk ifra øre til øre og var som et brunt purr om haken, bare at det var så mykt og blankt.

40 Håret hadde dertil et makeløst fall og lignet på en slags fin silke – et riktig tynnstrået pikehår, som svingte sig rundt i krøller straks det merket til fuktighet. Folk visste ellers beskjed om det her, og når Markus kom ned i havnen, hendte det titt at Truls eller Kristen lettet på hatten hans uten fålov. De hadde ikke barometer med sig, sa de og fingret på håret og drog det ut, viste det godt vær eller hva?

45 Nå, Truls og Kristen kunde tillate sig det, de var med de største i havnen, de var med i verdenshusholdningen og var svært viktige deler. Javel, men Markus var også en del, han stod heller ikke utenfor. Når jorden gikk rundt fulgte Markus med, han blev på ingen måte tilbake, men reiste likeså langt som de andre. Han hadde kanskje en simplere plass. Han satt lenger bak enn Truls og Kristen, men han hadde akkurat samme fart og kom like godt frem som de. Styrelsen ringeaktet ham ikke, han blev på ingen vis satt til side, stjernene var også til for Markus, han eide 50 likeså mange som Kristen og hadde samme rett over dem. Kristen eide kanskje litt mer her på jorden, litt mer liggendefe³ og slikt, men hvad veide vel den slags mot stjerner? Når han og Kristen gikk bort engang, hvad var her vel så tilbake?

Her var litt mere støv efter Kristen, litt mere møll og litt mere rust...

Gabriel Scott, fra *Kilden*, 1918

¹ potteblått: stoff brukt til å farge klær

² svillen: dørstokken

³ liggendefe: eiendom

1. (b)

Teppehandlarens tale

- Høyrer De tidene tale til Dykk frå dette teppet?
Eit teppe einast for keisarar og keisarinner.
Slike teppe toler alt. Alt.
Keisarinner kan setje sine sylspisse hælær
5 i hjarta på eit stort folk.
Teppet toler alt!
Det er ein flik av kjærleiken.
Det kan trøast under fot men smeikjer likevel
foten som trør.
10 Borden ber teikn henta fram frå den inste ro
ved dødens hagar.
Aksa er vevne inn, som aks einast kan vevast
av den som reddest hungersdød.
Blomane er vevne inn av unge kvinner som veit
15 at gudar kan mildnast ved blomekransar kring altar.
Teppet er til å trå på, slik som livet. Det er livet.
Purpur. Aks. Blomar. Blod. Prakt.
Teppet skal aldri forgå, berre hendene
som knytte trådane skal forgå.
20 Mønsteret er evig.
Trø over det, set hælane i det frue!
Vandre tilbake til det palass
De har gløymt, der De har herska gjennom sekel,
trø ned utan medynk
25 og vent kjærleik til løn. Og De vil sjå at
skoen dykkar er
ein keisarinnesko, og De vil vite det De alltid har
visst på botnen
30 at De er keisarinne. At De er den største keisarinne
tidene såg.
Vandre inn på teppet, frue, og De vandrar tilbake
til Dykkar sanne sjølv.
Derfor dreg dette teppet Dykk hit
til min butikk, atter, atter,
35 einsam med teppet, og det kjæler Dykk kring foten,
til De ein kveld riv det med Dykk
utan tanke på pris.
Då har årtusen søkt saman under Dykkar fot
og De vandrar gjennom roma.

Marie Takvam, fra *Mosaikk i lys*, 1965

NORWEGIAN A1 – NYNORSK VERSION
NORVÉGIEN A1 – VERSION EN NYNORSK
NORUEGO A1 – VERSIÓN EN NYNORSK

Skriv ein kommentar til **ein** av dei følgjande tekstane.

1. (a)

Et menneske kommer til verden, det vandrer rundt i en ham av støv, det lever og spreller og strir en tid, det trekkes med sykdom og urett og savn. Så dør det og går i glemme og blander sitt støv stille med jordens. *Markus* står det kanskje på brettet, hvad for en Markus var det?

- Markus flyttet til havnen det året som “Fiskeren” støtte på Trondeøiholmen, om noen er god for
- 5 å huske det. Folk var straks på det rene med at han var uhyre enfoldig, og da han satt i små kår, så de ham nokså kvikt over hodet. Nå, Markus var langt ifra noe lys, det skal være både sant og visst, men han mankerte ikke fornuft, han manglet ingenting på forstanden, så folk kunde heller passe sig selv. Naturlig, han var ikke som du og jeg, men vi er nu også sjelden kloke, han var ikke engang så pass som Kristofer, toldereren i frikirken hos Marie, som ingen vyrte for noen ting. Ja, om
- 10 det så var skomakeren, som Gud og hvermann trådte på, så følte han sig jo ovenpå der. Markus, sa han og blåste, jeg byr han ikke stol om han kommer inn, jeg lar han stå ved døren der. Hvad slags huser er det han har? Det er bryggerhuset til gamle Regine, som handlet der oldermann bor nu, jeg vilde ikke bo der for noe. Han gav enda nitti kroner for det, akkurat nitti så sant som jeg lever, og tolv kroner for stykket sitt. Og så rev han det ned med det samme og flyttet det op i kloven der
- 15 – hold på mig, jeg ler mig i hjel – og satte et lite bislag på, så det skulde se ut som et hus, ha ha ha hai! Og nu tror Markus han bor i et slott, nu leker han at han har hel gård, og stiller op gjerder og allting, å du søde grød for en narr –
- Vel, det var riktig med Markus’ huser, de så bedrøvelig små ut og vidnet ikke om velstand just. Men velstand er ikke alt her i verden, orden og flid er også verdier, for ikke å snakke om nøisomhet.
- 20 Det er bare at orden og flid er mindre aktet på jorden enn velstand, at nøisomhet knapt nok blir regnet som dyd, men mer som et armodens kjennetegn som ikke vel anstår sig riktige folk. Det skiller imellem simpelt og fint, det smaker av husmann gud bedre, av vadmél og sirup og stomp og sild. Markus gikk også mest i vadmél, som luktet potteblått¹ lang vei, og åt dertil dyktig med sirup og stomp, så også det hadde sin riktighet. Men sirup og stomp er også mat, om det enn ikke
- 25 er fin mat, og en hytte er også et hus, om det enn er et lite hus. Iallfall var Markus vel fornøid og angret ikke på handelen sin. Der stod huset hans innerst i kloven med rød klædning og grønsmalt dør og tok sig ut som en rose omtrent. Det hadde riktig pipe på taket og kjøkken og kammers, kom ikke der. Og foran lå her en hugget helle og dannet trappetrinn opp til svillen², en riktig vakker og fin stein som en kunde trampe av sig på. Naturlig, her var ikke rekkverk og den slags, men
- 30 hvad skulde det tjene til? Markus trengte ikke til støtte verken når han gikk ut eller inn, Markus hadde så gode ben som noen vel kunne ønske å ha. De var ikke møre på noe vis, de var ikke som på bestefar Børre, som slapp sig fra vegg til vegg nede i havnen og ikke var god for å stoppe av sig selv, når benene engang var kommet i gang. Han måtte først støte imot noen ting eller henge sig fast en plass – hvis ikke, gikk benene videre frem og bar ham i sjøen eller på varmen, akkurat som det traff sig til. Nei, Markus hadde en makeløs kropp, og selv om hodet var mindre godt, så
- 35 satt det iallfall på den riktige plassen og tok sig utmerket ut, der det satt. Øinene var milde og blå og hadde et uforstyrrelig blikk, og skjegget gikk ifra øre til øre og var som et brunt purr om haken, bare at det var så mykt og blankt.

40 Håret hadde dertil et makeløst fall og lignet på en slags fin silke – et riktig tynnstrået pikehår, som svingte sig rundt i krøller straks det merket til fuktighet. Folk visste ellers beskjed om det her, og når Markus kom ned i havnen, hendte det titt at Truls eller Kristen lettet på hatten hans uten fålov. De hadde ikke barometer med sig, sa de og fingret på håret og drog det ut, viste det godt vær eller hva?

45 Nå, Truls og Kristen kunde tillate sig det, de var med de største i havnen, de var med i verdenshusholdningen og var svært viktige deler. Javel, men Markus var også en del, han stod heller ikke utenfor. Når jorden gikk rundt fulgte Markus med, han blev på ingen måte tilbake, men reiste likeså langt som de andre. Han hadde kanskje en simplere plass. Han satt lenger bak enn Truls og Kristen, men han hadde akkurat samme fart og kom like godt frem som de. Styrelsen ringeaktet ham ikke, han blev på ingen vis satt til side, stjernene var også til for Markus, han eide 50 likeså mange som Kristen og hadde samme rett over dem. Kristen eide kanskje litt mer her på jorden, litt mer liggendefe³ og slikt, men hvad veide vel den slags mot stjerner? Når han og Kristen gikk bort engang, hvad var her vel så tilbake?

Her var litt mere støv efter Kristen, litt mere møll og litt mere rust...

Gabriel Scott, frå *Kilden*, 1918

¹ potteblått: stoff brukt til å farge klede

² svillen: dørstokken

³ liggendefe: eigedom

1. (b)

Teppehandlaren's tale

Høyrer De tidene tale til Dykk frå dette teppet?
Eit teppe einast for keisarar og keisarinner.
Slike teppe toler alt. Alt.
Keisarinner kan setje sine sylspisse hælær
5 i hjarta på eit stort folk.
Teppet toler alt!
Det er ein flik av kjærleiken.
Det kan trøast under fot men smeikjer likevel
foten som trør.
10 Borden ber teikn henta fram frå den inste ro
ved dødens hagar.
Aksa er vevne inn, som aks einast kan vevast
av den som reddest hungersdød.
Blomane er vevne inn av unge kvinner som veit
15 at gudar kan mildnast ved blomekransar kring altar.
Teppet er til å trå på, slik som livet. Det er livet.
Purpur. Aks. Blomar. Blod. Prakt.
Teppet skal aldri forgå, berre hendene
som knytte trådane skal forgå.
20 Mønsteret er evig.
Trø over det, set hælane i det frue!
Vandre tilbake til det palass
De har gløymt, der De har herska gjennom sekel,
trø ned utan medynk
25 og vent kjærleik til løn. Og De vil sjå at
skoen dykkar er
ein keisarinnesko, og De vil vite det De alltid har
visst på botnen
at De er keisarinne. At De er den største keisarinne
30 tidene såg.
Vandre inn på teppet, frue, og De vandrar tilbake
til Dykkar sanne sjølv.
Derfor dreg dette teppet Dykk hit
til min butikk, atter, atter,
35 einsam med teppet, og det kjæler Dykk kring foten,
til De ein kveld riv det med Dykk
utan tanke på pris.
Då har årtusen søkt saman under Dykkar fot
og De vandrar gjennom roma.

Marie Takvam, frå *Mosaikk i lys*, 1965